

Recerca > AVANT

L'art sonor i la música experimental van arribar relativament tard a Espanya, però al llarg de les darreres tres dècades han donat lloc a noms, escenes i obres que han aconseguit establir-se amb certa autoritat dins el panorama internacional.

De l'electroacústica més acadèmica a la música industrial, l'art radiofònic o la improvisació post-no-wave, AVANT repassa de la mà dels seus protagonistes alguns dels moments clau de l'avantguarda sonora al nostre país, sovint poc documentada.

Cada AVANT se centra en l'obra sonora i la trajectòria d'un projecte abanderat de l'escena que documenta i consta de dues parts: una primera des de la que es reconstrueix el seu context a través d'entrevistes, i una segona que resumeix la seva obra a través d'exemples musicals.

A càrrec de Roc Jiménez de Cisneros.

AVANT #5

Josep Maria Mestres Quadreny

Va tallar en sec amb la tradició immediata, fins i tot la considerada més arriscada, per reinventar l'acte de fer música ("molt punxeguda", en paraules de Joan Miró) a partir de conceptes manllevats de la geometria, l'àlgebra o l'estadística, tot aplicant-los a un cànon estètic que encara avui desafia els límits de l'establert. El primer lliurament del monogràfic dedicat a Mestres Quadreny recorre la seva trajectòria a través d'una entrevista i el testimoni de Carles Santos i Oriol Pérez.

Continguts del PDF:

- 01. Biografia
- 02. Apèndix
- 03. Relació de fragments sonors:
 - Part I
 - Part II
- 04. Enllaços d'interès
- 05. Agraïments
- 06. Llicència

01. Biografia

Si haguéssim d'assenyalar un compositor de l'Estat que hagi encarnat els ideals de trencament, de modernitat i d'avantguarda que van sacsejar la realitat musical d'Occident al llarg del segle XX, el millor candidat seria probablement Josep Maria Mestres Quadreny. La seva producció, polièdrica com ben poques, integra a la perfecció els diferents corrents de pensament i les metodologies més avançades en el terreny compositiu de les darreres dècades, en un conjunt d'obres molt variat, extraordinàriament cohesiu i sincer. El seu temperament innovador l'ha dut a treballar amb un reguitzell de formats (música vocal, orquestral, electroacústica, de cambra, escènica), alternant i agermanant instrumentació tradicional amb nous mitjans electrònics, transcendent gèneres (poesia, teatre, òpera, arts visuals) al costat dels noms clau del panorama artístic català, espanyol, europeu i universal –Brossa, Tàpies, Miró, Prats, Villèlia. I, per damunt de tot, apropant-se al fenomen sonor des d'una perspectiva sovint més pròpia d'un laboratori de recerca que d'un compositor a l'antiga com van ser Homs, Morera, Gerhard, Montsalvatge, Guinjoan o tants altres predecessors i coetanis.

Des de la seva primera obra, la ja prometedora i webèrnia "Sonata per a Piano" de 1957, Mestres Quadreny demostrava que el seu objectiu vital era la renovació incondicional del llenguatge musical imperant. Ben aviat es podia intuir en la producció de Mestres una diàfana intenció de trencar radicalment amb tot, fins i tot amb el dodecatonisme i el serialisme, autèntics estandards de la nova música a mitjan segle XX, per començar pràcticament de zero, seguint només els seus propis plantejaments estètics i tècnics. Més de cinquanta anys després, es fa molt difícil no reconèixer-li l'èxit rotund d'aquesta tàbula rasa que tan bé ha sabut omplir utilitzant conceptes aplicats de camps tan diversos com les matemàtiques, la probabilitat, la programació o l'art abstracte, i mantenint sempre una empremta sonora innegable, prou difícil de pair per al públic i l'establishment musical de cada moment històric. Fins i tot l'actual.

Roc Jiménez de Cisneros (Barcelona, 1975) és músic i compositor. Des de 1996, és el nucli d'un projecte de computer music anomenat EVOL i la seva obra ha estat publicada en segells discogràfics de renom internacional. L'any 2003 va engegar una sèrie de composicions electroacústiques titulada "Punani", en la qual aprofundeix en algunes de les constants del seu treball: la composició algorítmica, diferents tècniques de síntesi digital, l'espectromorfologia i l'aplicació musical de la geometria fractal i d'altres fenòmens matemàtics. Des de 1997 co-dirigeix al costat d'Anna Ramos la discogràfica i col·lectiu artístic ALKU, així com imbecil.net, un projecte de computació absurda i ofuscació binària. Viu i treballa a Barcelona.

Locució: Clàudia Faus

[Josep Maria Mestres Quadreny]

Nascut a Manresa l'any 1929, la personalitat i l'empenta de Mestres Quadreny va resultar cabdal a l'hora d'aportar els necessaris rajos de llum en una època d'absoluta foscor política i social. No només des del seu vessant purament compositiu, sino també com a catalitzador i dinamitzador d'un context cultural senzillament erm. La seva decisiva implicació en entitats i institucions tan rellevants com la Fundació Joan Miró, el Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de París, el Consorci de l'Auditori i de l'Orquestra Simfònica de Barcelona, el Conjunt Català de Música Contemporània o la Fundació Phonos, serveixen d'exemple perfecte de la seva incansable tasca de difusió i regeneració constants. A tots nivells.

02. Apèndix

"Sempre m'ha semblat que la música de Josep Maria Mestres Quadreny existia tota sola: el compositor la sorprèn, l'endevina i, aleshores, la música li mostra un dels seus aspectes, una de les seves formacions. Cada composició no és més que un bocí d'una sonoritat més vasta, un intent personal de resoldre un fenomen molt més extens, gairebé multitudinari, urbà, atmosfèric".
Perejaume

03. Relació de fragments sonors

Part I

Marcos Redondo, "Ronda: hoy es sábado y no quiero dormir en la quintería" (ària de *La Rosa del Azahar*)

Richard Wagner, fragments de "Die Walkure" (*Der Ring des Nibelungen*, 1965)

Claude Debussy, "Le vent dans la plaine" (a *Preludes, vol. 1*, 2005)

Anton Webern, "No. 2, Sehr langsam" (a *Webern: Passacaglia, Symphony, Five Pieces*, 2002)

Olivier Messiaen, "Timbres durées" (1952) (a *Archives GRM, CD 1 - Les visiteurs de la musique concrète*, 2004)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Sonata n. 1" (a *Integral de Piano IV*, 2006)

Juan Hidalgo, "Belle Haleine" (a *Rose Selavy*, 2007)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Sonata n. 1" (a *Integral de Piano IV*, 2006)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Tramesa a Tàpies" (a *Música de Cambra I*, 2004)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Concert per a mecanògraf" (a *L'Estro Aleatorio*, 2006)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Catroze Duets" (a *Música de Cambra I*, 2004)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Suite del Tamboret" (a *Integral de Piano III*, 2005)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Viarany" (a *Integral de Piano II*, 2005)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Suite Bechtold" (a *Integral de Piano II*, 2005)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Tocatina" (a *Música de Cambra I*, 2004)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Concert per a violí" (a *L'Estro Aleatorio*, 2006)

Josep Maria Mestres Quadreny, "Catroze Duets" (a *Música de Cambra I*, 2004)

Part II

00:00:14 Josep Maria Mestres Quadreny "L'Estro Aleatorio. III. Per a maquina d'escriure i orquestra" (1975) (a *L'Estro Aleatorio*, Ars Harmonica, 2006)

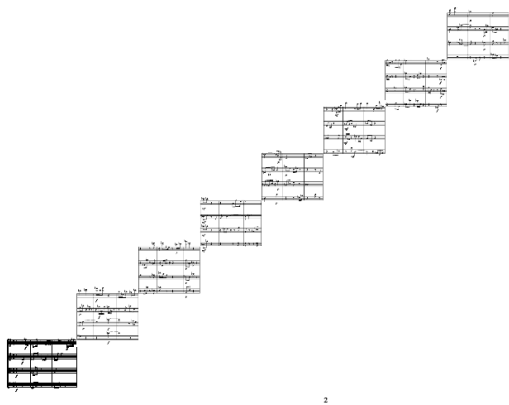
00:09:55 Josep Maria Mestres Quadreny "Suite del Tamboret" (2001) (a *Integral de Piano III*, Ars Harmonica 2005)

00:10:54 Josep Maria Mestres Quadreny "Tocatina, Peça per a ampolles d'anís" (1975) (a *Música de Cambra I*, Ars Harmonica, 2004)

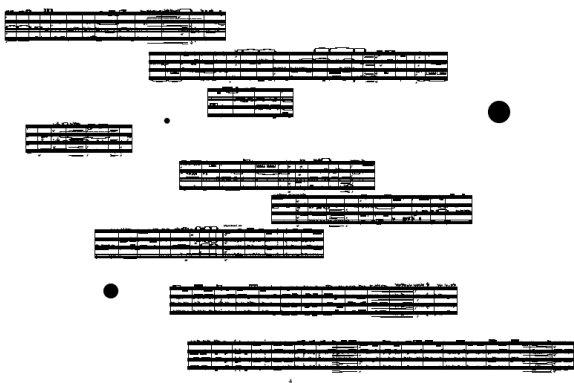
00:18:44 Josep Maria Mestres Quadreny "Quartet de Catroc" (1962) (a *Música de Cambra I*, Ars Harmonica, 2004)

00:28:43 Josep Maria Mestres Quadreny "Tres cançons en homenatge a Galileu I" (1965) (a *Integral de Piano I*, Ars Harmonica 2004)

00:35:42 Josep Maria Mestres Quadreny "Tres cançons en homenatge a Galileu II" (1965) (a *Integral de Piano I*, Ars Harmonica 2004)

[Partitura de Josep Maria Mestres Quadreny: "Quartetino"]

[Partitura de Josep Maria Mestres Quadreny: "Quartetino"]

[Partitura de Josep Maria Mestres Quadreny: "Quartetino"]

- 00:41:01 Josep Maria Mestres Quadreny "Tres cànon en homenatge a Galileu III" (1965) (a *Integral de Piano I*, Ars Harmonica 2004)
- 00:45:53 Josep Maria Mestres Quadreny "L'Estro Aleatorio. V. Per a percussió i orquestra" (1977) (a *L'Estro Aleatorio*, Ars Harmonica 2006)
- 00:55:09 Josep Maria Mestres Quadreny "Satàlia" (1994) (a *Música de Cambra II*, Ars Harmonica, 2004)
- 00:58:35 Josep Maria Mestres Quadreny "Sonades sobre fons negre" (1982) (a *Integral de Piano II*, Ars Harmonica, 2005)
- 01:01:43 Josep Maria Mestres Quadreny "L'Estro Aleatorio. IV. Per a piano i orquestra" (1976) (a *L'Estro Aleatorio*, Ars Harmonica, 2006)

Nota: els temes d'aquesta compilació provenen d'enregistraments editats en diferents formats. Pel seu interès documental, s'han preservat en la mesura del possible els matisos de qualitat i so inherents a cadascun dels suports

04. Enllaços d'interès

<http://www.lamadeguido.com/mestres.html>
http://www.iaa.upf.edu/informacio/phonos/phon_e.htm

05. Agraïments

AVANT #5 agraeix la col·laboració de Josep Maria Mestres Quadreny, Carles Santos, Oriol Pérez, Anna Garcia i La Mà de Guido.

06. Llicència

2008. Tots els drets reservats. © dels temes dels artistes i/o dels segells discogràfics.

S'han fet totes les gestions per identificar els propietaris dels drets d'autor. Qualsevol error o omisió accidental, que haurà de ser notificat per escrit a RWM, serà corregit en la mesura possible.